

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος EDUD-227	Τίτλος Μαθήματος Διδασκαλίας Ελληνικής Γλώσσας	Πιστωτικές Μονάδες ECTS 5
Προαπαιτούμενα EDUB-200	Τμήμα Παιδαγωγικών Σπουδών	Εξάμηνο Χειμερινό
Κατηγορία Μαθήματος Υποχρεωτικό	Γνωστικό Πεδίο Νεοελληνική Γλώσσα	Γλώσσα Διδασκαλίας Ελληνικά
Επίπεδο Σπουδών Πρώτος-Κύκλος	Διδάσκων Δρ Μαρία Μαγκλάρα	Έτος Σπουδών 4 ^ο
Τρόπος Διδασκαλίας Δια ζώσης	Πρακτική Άσκηση N/A	Συναπαιτούμενα Κανένα

Στόχοι Μαθήματος:

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

- Να εξοικειωθούν με την ειδική μεθοδολογία της διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής Γλώσσας και του Γραμματισμού στο δημοτικό σχολείο.
- Να γνωρίζουν τις πιο σύγχρονες προσεγγίσεις διδασκαλίας στο γλωσσικό μάθημα, υιοθετώντας μία ευρεία θεώρηση για τη γλωσσική εκπαίδευση και, κατ' επέκταση, για την εκπαίδευση στον γραμματισμό.
- Να οριοθετήσουν ένα ολοκληρωμένο μοντέλο γραμματισμού όπως αυτό διαμορφώνεται από τις πιο σύγχρονες τάσεις του 21ου αιώνα, μέσα από τη συνεχή διασύνδεση πράξης και θεωρίας και την επιστημονική τεκμηρίωση των διδακτικών επιλογών του/της εκπαιδευτικού.
- Να εμπλακούν σε μια παραγωγική και διαλογική διαδικασία συνεχούς προβληματισμού και κριτικής διερεύνησης αναφορικά με τη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος στο Δημοτικό και ευρύτερα με την εκπαίδευση στον Γραμματισμό.
- Να εμπλακούν δημιουργικά σε μια πληθώρα πρακτικών παραδειγμάτων, δραστηριοτήτων και εφαρμογών, ώστε να αναπτύξει ένα σαφές θεωρητικό πλαίσιο, όπως επίσης και ένα πλούσιο ρεπερτόριο στοχευμένων και επιστημονικά τεκμηριωμένων διδακτικών επιλογών στο γλωσσικό μάθημα.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/ήτριες θα είναι σε θέση να:

1. Αναγνωρίζουν βασικές παιδαγωγικές αρχές στη διδασκαλία της Γλώσσας και του Γραμματισμού και να τοποθετούνται κριτικά απέναντι σε αυτές – μέσα από επαρκή επιστημονική τεκμηρίωση.
2. Συνδυάζουν ευέλικτα και στοχευμένα σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου μοντέλου Γραμματισμού.
3. Δημιουργήσουν ένα πλούσιο ρεπερτόριο πρακτικών και εργαλείων διδασκαλίας της Γλώσσας και του Γραμματισμού και να τα εφαρμόζουν στοχευμένα, συνδέοντάς τα με την αντίστοιχη θεωρία.
4. Αντιληφθούν τη διασύνδεση προφορικού-γραφτού λόγου και να προωθούν αποτελεσματικά και ισόρροπα την καλλιέργειά τους.
5. Οργανώνουν μαθήματα που να βοηθούν τα παιδιά να αναπτύξουν στρατηγικές κατανόησης ποικίλων κειμένων και κειμενικών ειδών. Συγκεκριμένα, να καλλιεργήσουν στα παιδιά τις στρατηγικές που θα τους επιτρέπουν αυτόνομα να αναγνωρίζουν:
 - τους βασικούς κανόνες που διέπουν τη σωστή χρήση της Ελληνικής Γλώσσας αλλά και τη λειτουργική αξιοποίηση συγκεκριμένων γλωσσικών επιλογών (π.χ., στον τρόπο που αυτές προβάλλουν την οπτική του συγγραφέα),
 - τις παραμέτρους (πίσω και πέρα από το κείμενο) της επικοινωνιακής περίπτωσης ή και του ευρύτερου κοινωνικο-πολιτισμικού συγκειμένου που επιτρέπουν μια πιο ακριβή και βαθύτερη κατανόηση του νοήματος του κειμένου,
 - ποικιλία κειμενικών ειδών, τα χαρακτηριστικά τους, τις λειτουργίες αυτών, όπως αναπτύσσονται σε ποικίλα επικοινωνιακά και κοινωνικο-οικονομικά συγκείμενα,
 - να διερευνούν κριτικά και να αξιολογούν την οπτική και τον σκοπό του συγγραφέα, να τη συγκρίνουν με αυτή άλλων σχετικών κειμένων και να τη συσχετίζουν με προσωπικές εμπειρίες ή τη δική τους τεκμηριωμένη άποψη.
6. Σχεδιάζουν μαθήματα που να βοηθούν τα παιδιά να αναπτύξουν στρατηγικές παραγωγής ποικίλων κειμένων και κειμενικών ειδών, αξιολόγησης και βελτίωσης των κειμένων τους και παράλληλα να αναπτύξουν ένα αίσθημα σκοπού και προσωπικού στυλ στον γραπτό τους λόγο.
7. Αντιλαμβάνονται και να αξιοποιούν διδακτικά τη λειτουργική και κοινωνική διάσταση της Γλώσσας.

Περιεχόμενο Μαθήματος:

- Στόχοι, Περιεχόμενο και Δομή του Μαθήματος. Θεωρητικό υπόβαθρο για μια ευρεία θεώρηση του Γραμματισμού σύμφωνα με σύγχρονες αντιλήψεις του 21^{ου} αιώνα.
- Επικοινωνιακή/Κειμενοκεντρική προσέγγιση.
- Παιδαγωγική Κριτικού Γραμματισμού.

- Λειτουργική Γραμματική και η κοινωνική διάσταση της Γλώσσας.
- Συνδυαστικό μοντέλο Γλωσσικής διδασκαλίας.
- Εργαλεία παραγωγής, αυτοαξιολόγησης και βελτίωσης γραπτού λόγου.
- Εργαλεία παραγωγής και κατανόησης προφορικού λόγου.
- Ορθογραφία – Αποτελεσματικές και καινοτόμες προσεγγίσεις.
- Λογοτεχνία, θεατρικό παιχνίδι, ποίηση.

Μαθησιακές Δραστηριότητες και Διδακτικές Μέθοδοι:

Διάλεξη, εργαστήρια, ατομική και/ή ομαδική εργασία, εξατομικευμένη-δομημένη μελέτη, παρουσιάσεις φοιτητών/τριών

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

Διάλεξη, βιωματικά εργαστήρια, ατομική και/ή ομαδική εργασία, εξατομικευμένη-δομημένη μελέτη, παρουσιάσεις φοιτητών/τριών.

Απαιτούμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Σχολικός Εγγραμματισμός	Ματσαγγούρας, Η. Γ (επιμ.)	Γρηγόρη	2017	9789603335184
Δέκα μύθοι για την ελληνική γλώσσα	Χάρης, Γ.	Πατάκης	2009	9789601603049

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Literacy practices	Baynham, M.	Addison Wesley Publishing Company	1995	0582087082
Futures of the Ethnographies of Literacy?	Street, B.	Language and Education 18(4): 326- 30	2004	

Διακειμενικές και πολυτροπικές πρακτικές γραμματισμού στην ανάγνωση του Ερωτόκριτου: στοιχεία από ένα διαθεματικό πρότζεκτ μαθητών/τριών της Α' Λυκείου.	Μαγκλάρα, Μ.	Πρακτικά 3 ^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου «Γραμματισμός και σύγχρονη κοινωνία: Ταυτότητες, κείμενα και θεσμοί», 11-12 Οκτωβρίου 2019, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου.	2020	
Πρακτικές Γραμματισμού: Περιπτώσεις Παιδιών Ρομά.	Μαγκλάρα, Μ.	Στο: Κ. Ντίνας & Α. Χατζηπαναγιωτίδη (επιμ.) Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου «Η Ελληνική Γλώσσα ως δεύτερη/ξένη. Έρευνα, Διδασκαλία και Εκμάθησή της». Θεσσαλονίκη: University Studio Press. 421-435.	2007	
Διδασκαλία της Ελληνικής σήμερα: Δεδομένα και Ζητούμενα.	Κουτσογιάννης, Δ.	Πρακτικά της 26 ^{ης} Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας του ΑΠΘ. 233-251	2006	
Multiiteracies: Literacy Learning and the Design of Social Futures.	Cope, B. & Kalantzis, M. (eds.)	London/ New York: Routledge. 9-37	1999	

Literacy and Literacies: Texts, Power and Identity.	Collins, J. & Blot, R.	Cambridge: Cambridge University Press	2003	
---	------------------------	---------------------------------------	------	--